

Dolga pot od terenskih ogledov do postavitve

Logistika razstave Večletni proces postavljanja razstave prinaša številne izzive in tudi presenečenja

Priprava tako obsežnih razstav, kot je *Barok v Sloveniji: slikarstvo in kiparstvo*, je večletni projekt. Začne se s terenskimi ogledi, ki jih kustosi opravijo z restavratorji, sledi izdelava seznama zelenih del. Med procesom se pokaže, da vsa niso dosegljiva, nekatera zaradi tehničnih ovir ali slabega stanja umetnin, druga – kar se zgodi redkeje – zaradi nepripravljenosti lastnikov, da bi jih posodili, ali strogih državnih pravil o izvozu oziroma zavarovanju.

ANDREJ PREDIN

Koordinatorica projekta Kristina Preininger je povedala, da so prva dela iz cerkva v galerijo pridobili avgusta lani, nato je intenzivno zbiranje na terenu potekalo od septembra do konca lanskega leta. »Nekateri eksponati so prispeli v galerijo tudi letos, zlasti tiste iz stalnih muzejskih in galerijskih postavitev, ki jih v muzejih težko pogrešajo, smo dobili še v zadnjem tednu pred odprtjem. Gre za velik logi-

stično-finančni zalogaj, ki vključuje pripravo dokumentacije, zavarovanje umetnin, demontažo, prevoze, restavratorske postopke ...«

Od odločitve do postavitve

Prve prošnje za izposojajo so lastnikom poslali pred slabim letom, nato so z vsakim sklenili pogodbo, ki vključuje zavarovanje izposojene umetnine od trenutka prevzema do vrnitve. »Za vsako umetnino ob prevzemu podpisemo reverz in naredimo zapisnik o stanju umetnine, jo tudi fotografiramo. Večino umetnin smo sami pre-

vzeli na terenu: praviloma so enostavnejši prevzemi v muzejih in galerijah, saj imajo tam prav tako usposobljene restavratorje, kustose in tehnično ekipo, ki so nam zelo pomagali, da so bile umetnine pred transportom ustrezno zapakirane in zaščitene. V cerkvah in pri zasebnikih smo za ta del poskrbeli sami.«

Posebno zahtevne so demontaže oltarnih slik, saj so praviloma večjih dimenzij. V nekaterih primerih morajo najeti prevoznike, ki so specializirani na prevoz umetnin, včasih to zahtevajo tudi

lastniki ali so umetnine preprosto prevelike oziroma pretežke za galerijsko transportno vozilo.

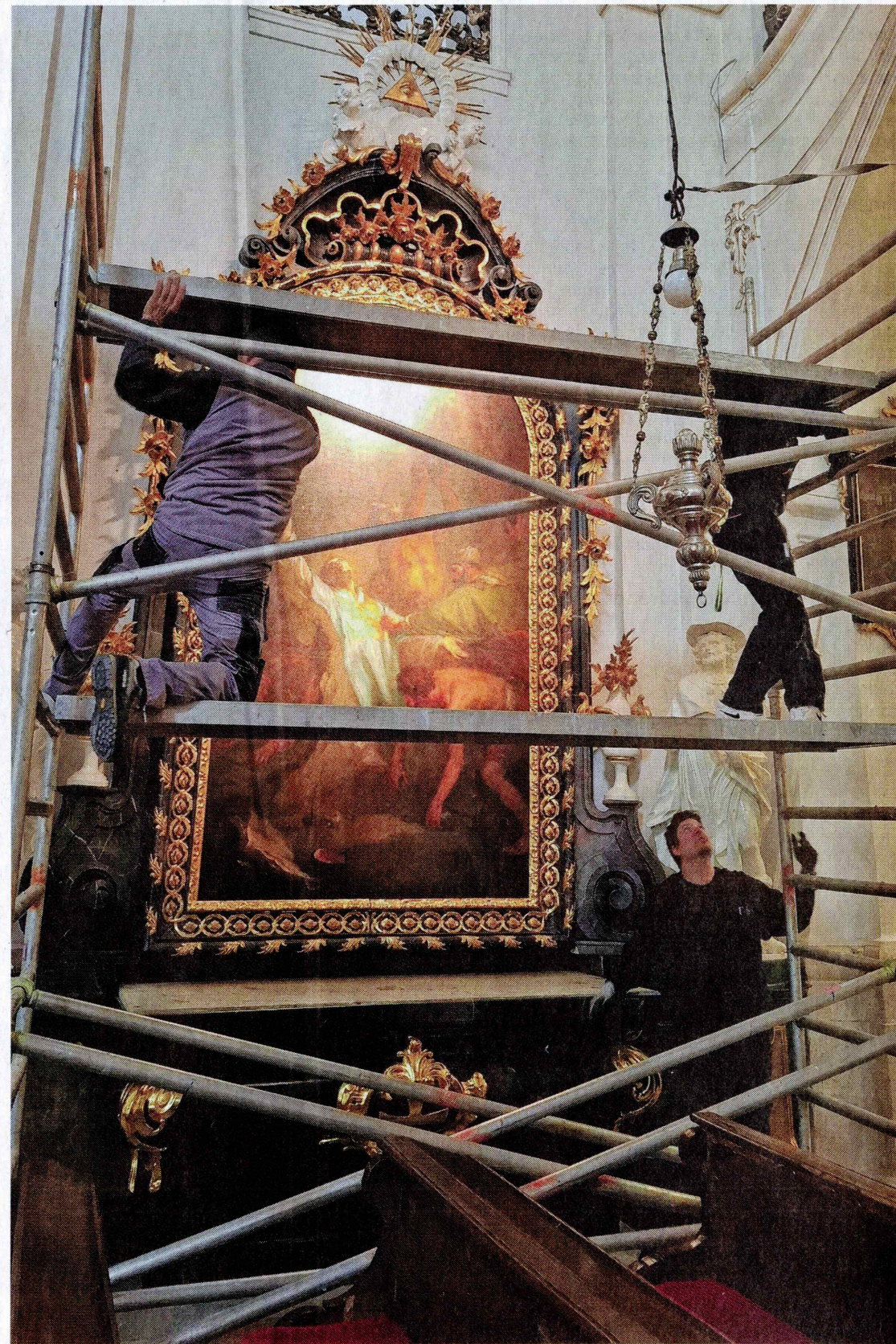
»Kadar je šlo za posebej zahtevno snemanje slik z oltarjev ali izposojajo zelo težkih marmornih kipov, smo morali angažirati tudi za to usposobljene zunanje izvajalce. Za prevzem in dokumentiranje del v galeriji so poskrbeli v registraturi, nato je bila večina izposojenih del za krajši ali daljši čas predanih v roke restavratorjem. Zatem je svoje delo opravil fotograf, saj je bilo treba priskrbeti kakovostne fotografske posnetke za obrazstavni katalog. Umetnine so nato počakale v depojih do konca februarja, ko je bila v celoti umaknjena stalna zbirka. Ko so bili pripravljene razstavnimi prostori, so bile izposojene umetnine postopoma premeščene v razstavišče, za katero so oblikovalec in avtorja pripravili načrt razporeditve umetnin po posameznih sobah. Na koncu verige je nameščanje umetnin na stene, panoje, v vitrine ...«

Izzivi in nagrade

Za Kristino Preininger je bil največji izziv prepričati lastnike, da so za dobro leto odstopili umetnine. Za razstavo *Barok v Sloveniji* so se nekateri odrekli umetninam iz stalnih zbirk, dela iz cerkva in samostanov imajo seveda tudi pobožno funkcijo. V nekaterih primerih, ko so si izposodili slike z glavnih oltarjev, je bilo treba pripraviti nadomestne tiskovine v dejanski velikosti in jih vstaviti v oltarje.

»Veliko lepih, zanimivih zgodb se je odvijalo ob pripravi na razstavo. V spominu mi bo ostala slika *Svete Elizabete*, za katero smo se pogajali precej časa. Na koncu smo izpolnili vse lastnikove pogoje, med drugim, da mora biti v istem dnevu, ko bomo sneli sliko z glavnega oltarja, vanj vdolan tudi nadomestni tisk. Sliko smo naposled lahko prevzeli 20. novembra, le nekaj dni po svetničinem godu.«

Kristina Preininger je izpostavila tudi edinstvenost razstave, saj imamo redko priložnost videti toliko baročnih umetnin na enem mestu. »Veselim se lucidne postavitve razstave, ki v medsebojnih dialogih umetnin odpira nove vpoglede v bogato baročno dediščino, navdihuje in vabi k ogledu umetnin *in situ*, zlasti fresk.«

Ena od najzahtevnejših demontaž oltarnih slik, ki jo je opravila tehnična ekipa, je potekala v župnijski cerkvi Marijinega oznanjenja v Velesovem. FOTO NARODNA GALERIJA

Slika (na desni) na razstavi v Narodni galeriji FOTO NARODNA GALERIJA